

Mycotoxinen in het rantsoen zorgen voor een verminderd immuunsysteem

Giftig voer op de loer

Bang zijn voor oprukkende schimmels en mycotoxinen in rundveevoer is niet nodig, maar alertheid om de risico's te herkennen is wel noodzakelijk, zo bleek op het symposium Fair Feeding. Natter inkuilen is al een goede stap om verliezen en schimmels te voorkomen.

tekst **Jaap van der Knaap**

Gemiddeld gaat er 28 procent aan voederwaarde van gras verloren vanaf het moment van maaien tot aan het moment dat gras als kuilvoer voor het voerhek ligt.' Fred Vriend, directeur van VisscherHolland, liet tijdens zijn presentatie op het symposium Fair Feeding in Schaijk bewust even een stilte vallen, zodat het percentage alle aandacht kreeg. '28 procent, met variaties tussen bedrijven van 10 tot 46 procent. Er valt dus nog flink wat te verbeteren.'

Vriend was door het bedrijf Daavision, gespecialiseerd in (kuil)toevoegmiddelen, uitgenodigd om zijn visie te geven op inkuilverliezen.

'In- en uitkuilverliezen zijn normaal, maar door management kun je veel sturen in de hoogte ervan', aldus Vriend. 'Kuil bijvoorbeeld geen hooi in. Zeker door de lage bemestingsnormen droogt gras heel snel. Een hoog drogestofpercentage vertraagt het inkuilproces en vergroot de kans op broei bij uitkuilen.'

Volgens Vriend lag het drogestofpercentage in Nederland twee jaar op gemiddeld 48 procent. 'Dat is echt veel te hoog. Dat soort gras mag dan misschien wel lekker ruiken, maar de koe heeft echt veel liever een nattere, zuurdere kuil.' Volgens Vriend is een hoog percentage droge stof slecht voor melkzuurproductie in de kuil, die noodzake-

Fred Vriend:
'Kuil geen hooi
in, melkzuur-
bacteriën willen
vocht'

lijk is voor de snelle stabiliteit van de zuurtegraad in de kuil. 'Melkzuurbacteriën kunnen niet lopen, maar alleen zwemmen. Daarom moet je wel blijven zorgen voor voldoende vocht in de kuil.'

Verspeiding via wind

Johanna Fink Gremmels, dierenarts en specialist schimmels in veevoer bij de Universiteit Utrecht, hield de toehoorders in Schaijk voor dat zichtbare schimmels in kuilen vervelend zijn, maar dat mycotoxinen, de gifstoffen die schimmels produceren, het echte gevaar vormen. 'Mycotoxinen zorgen voor een verminderd immuunsys-

Johanna Fink
Gremmels:
'Goede hygiëne
in voer voorkomt
mycotoxinen'

teem, verlagen de weerstand en kunnen vruchtbaarheidsproblemen veroorzaken.'

Via foto's toonde ze verschillende oprukkende schimmelvarianten in mais en gras. Ze gaf aan dat het haast onmogelijk is om schimmels en mycotoxinen te weren uit melkveerantsoen. 'Daarom is het belangrijk om de risico's te herkennen. Zorg voor een goede voerhygiëne. Gooi geen beschimmeld voer op een hoop voor in de sleufsilos. Via de trekker of via de wind breng je dan schimmels heel eenvoudig op het snijoppervlak en voer je dagelijks nieuwe schimmels aan je koeien.' Dat koeien dankzij de zuren

in de pens wel de nodige mycotoxinen kunnen verwerken, is een verkeerd uitgangspunt volgens Fink Gremmels. 'Bij varkens is gebleken dat het antibioticagebruik daalt met 60 procent als ze mycotoxinevrij voer krijgen. Pas echt op met het voeren van mycotoxinen, ook bij rundvee.'

Mycotoxinebinders

In de Verenigde Staten bevat drie kwart van de rantsoenen standaard een mycotoxinebinder, legde Teun Sleurink uit. De bedrijfsadviseur, die veehouders in Noord-Amerika en Europa begeleidt, ziet dat mycotoxinebinders zo veel ingezet worden in de VS om gezondheidsrisico's uit te sluiten. 'Weet wat je voert, wat je koeien opnemen en hoeveel melk dat oplevert', zo adviseerde Sleurink.

Sleurink hield een pleidooi om zo veel mogelijk data van koeien te verzamelen, naast voerkengetallen ook informatie van activiteitsmeters, om zo de veestapel goed te monitoren. 'De tijdsbesteding van koeien is een onderbelicht thema. Koeien horen veertien uur per dag te liggen, maar dat wordt dikwijls niet gehaald.'

Fink Gremmels wilde nog wel reageren op het toevoegen van mycotoxinebinders. 'De schimmeldruk in de VS is hoger dan hier. Het is goed dat mycotoxinebinders sinds 2009 ook toegelaten zijn in Europa, maar besef wel dat er 300 soorten mycotoxinen zijn. Die kunnen die binders niet allemaal aan. Mycotoxinebinders zijn vooral ook pensstimulators.' Sleurink sloot zich graag bij haar aan. 'Als de pens gezond is, is de basis op orde en kan de koe heel wat aan.'